

Република Србија
УПРАВНИ СУД
10 Уж.446/16
11.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: др Јадранке Ињац, председника већа, Јасминке Вукашиновић и Весне Даниловић, чланова већа, са судским саветником Даницом Лекић, записничарем, одлучујући о жалби бирача С.П. из З., ул. ..., изјављеној против решења Републичке изборне комисије 02 број 031-1431/16 од 08. маја 2016. године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 11.05.2016. године у 12,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Ожалбеним решењем одбијају се, као неосновани, приговори Групе грађана “Левица Србије - Борко Стефановић” и бирача С.П. из З. на Извештај о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине одржаних 24. априла 2016. године и 04. маја 2016. године.

У жалби поднетој Републичкој изборној комисији дана 10.05.2016. године у 08,35 часова, а достављеној Управном суду дана 10.05.2016. године у 17,15 часова, бирач С.П. истиче да је незадовољан решењем Републичке изборне комисије и изјављује жалбу из свих законских разлога. Наводима жалбе указује да се у другом ставу на трећој страни ожалбеног решења наводи да "неправилност утврђена на једном бирачком месту није могла да буде разлог, односно основ за поништење целог изборног поступка или гласања на делу територије Републике Србије". Ова теза првостепеног органа, по мишљењу жалиоца је начелно тачна, али не одговара чињеничном стању и најбоље одсликава колико првостепени орган не жели или неће да разуме аргументе изнете у приговору. Даље наводи да је увидом у изборни материјал утврђено да је до крађе гласова дошло у Лешку и да је затражено поновно пребројавање гласова на свим бирачким местима на Косову и Метохији. Разлог за то је чињеница да, у нашој јужној покрајини бирачки одбори нису имали чланове у проширеном саставу као у остатку Републике Србије, те да подносиоци изборних листа нису могли да утврде тачност резултата које је представио првостепени орган. Наглашава да се наведена

крађа никада не би утврдила, да није било поновљених тврдњи Г.Б., посланика Социјалдемократске странке, да му је украден глас, а који је гласао управо на том бирачком месту. Жалилац даље наводи и да је захтевао од првостепеног органа поновно пребројавање гласова, у нади да је ово једини случај изборне крађе на Косову и Метохији. Сматра да је првостепени орган дужан да утврди тачне резултате избора, а не погрешне, како је у овом случају неспорно учињено. У погледу одлучивања о логичко-рачунским грешкама, жалилац истиче да је образложење ожалбеног решења у наведеном делу, контрадикторно. Ово стога што је на бирачком месту Сурдулица 15, дошло до изборне крађе, али је за разлику од Лешка, лоше то “упаковано”, па је дошло до логичко-рачунске грешке која онемогућава уношење резултата у статистику. Наиме, првостепени орган је, иако није било приговора, изменио број гласова у том записнику, исправљајући изборну крађу, али је то учинио на седници одржаној у четвртак, дана 28.04.2016. године, када је увелико истекао рок за подношење приговора. Жалилац сматра да нема разлике између Лешка и Сурдулице 15, осим што је у случају Сурдулице 15 било неопходно покрасти Двери и ДСС, не би ли Ускршње празнике дочекали испод цензуса. У жалби такође истиче да цела Србија зна да су ови избори били нерегуларни, једино првостепени орган тврди другачије, због чега ће Левица Србије наставити свим правним и демократским средствима да се бори за утврђивање стварне изборне воље грађана, укључујући и право Г.Б. да се његов глас придода осталим гласовима странке, чији је посланик и у претходном и у наредном сазиву. Жалилац посебно истиче да би Двери и ДСС за 12 гласова, који су им покрадени у Лешку, хришћански празник, али и Дан рада - левичарски празник дочекали “изнад црте”. На самом крају указује на два процесна недостатка. Наиме, у приговору је предложено извођење одређених доказа, о којима у решењу није одлучено, при чему је битно да је одлуку нападнуту приговором донела Републичка изборна комисија у проширеном саставу, док је ожалбено решење донео стални састав Републичке изборне комисије. Са наведених разлога, предлаже да суд поништи ожалбено решење и врати предмет на поновно одлучивање првостепеном органу.

Републичка изборна комисија је жалбу са списима предмета доставила Управном суду дана 10.05.2016. године у 17,15 часова.

Одлучујући о поднетој жалби, на основу члана 97. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", бр. 35/00 ... 36/11), Управни суд је утврдио да је иста благовремена, допуштена и изјављена од стране овлашћеног лица, те је оценом навода жалбе и достављених списа предмета нашао да је жалба неоснована.

Према разлозима датим у образложењу ожалбеног решења, произлази да је Републичка изборна комисија, одбила као неосноване приговоре, који су поднели Борко Стефановић заступник Групе грађана “Левица Србије - Борко Стефановић”, подносиоца изборне листе кандидата за народне посланике Народне скупштине на изборима одржаним 24. априла 2016. године и 04. маја 2016. године и бирача С.П. из З., који приговори су поднети 06. маја 2016. године у 14,47 часова, односно 14,48 часова, на извештај о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине 02 број 013-1430/16 од 05. маја 2016. године (“Службени гласник РС” бр. 45/16).

Према наводима из образложења решења у оба приговора се истиче да је на бирачком месту број 9 у општини Лепосавић (Лешак), Српска напредна странка добила 657 гласова, али да јој је у Записнику о раду бирачког одбора уписано 766 гласова, и то тако што су јој додати гласови других изборних листа. На бази тврдње да је у Лешку дошло до “велике крађе” гласова у корист владајуће странке, подносиоци приговора износе да постоји сумња да је на другим бирачким местима на Косову и Метохији било исто. У складу са изнетим, у

приговорима се наводи да резултати избора за народне посланике који су утврђени 05. маја 2016. године нису тачни и да не одговарају изборној вољи грађана, јер је крајом гласова од стране бирачког одбора, бирачима чији су гласови покрадени одузето активно бирачко право зајемчено Уставом, што изборе одржане 24. априла и 05. маја 2016. године чини незаконитим и због чега исти морају бити поновљени. Подносиоци приговора, даље износе да је на седници одржаној 28. и 29. априла 2016. године, приликом одлучивања о логичко-рачунским грешкама на више од 100 бирачких места, Републичка изборна комисија грубо прекршила Закон о избору народних посланика, тако што је на једном месту верификовала изборе иако уопште није било записника, док је на другом недостајао "предњи део записника". Осим наведеног, приговорима се истиче да је Републичка изборна комисија утврдила крају гласова на бирачком месту Сурдулица 15 и "потпуно исправно поступила када је унела прави а не лажни резултат са тог бирачког места", у вези с чим подносиоци приговора постављају питање зашто на исти начин није поступљено у случају Лешка, и при том, износе тврдњу да је очигледно да је на основу рада на бирачким местима, где је дошло до логичко-рачунске грешке у записницима, било превише крађа, неправилности, неажурности, аљкавости и неспособности у раду бирачких одбора, што све заједно, ове изборе чини потпуно нерегуларним.

У образложењу ожалбеног решења Републичка изборна комисија је констатовала да је, у складу са Закључком донетим на седници одржаној 08. маја 2016. године, а у складу са чланом 117. ст. 1 и 3. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), чије се одредбе сходно примењују у поступку по приговорима на основу члана 24. Пословника Републичке изборне комисије ("Службени гласник РС", бр. 5/12) решавање по оба приговора спојено у један поступак, с обзиром на то да је утврђено да оба приговора садрже идентичну тврдњу и да се заснивају на истом чињеничном стању и истом правном основу, као и да је за решавање по њима надлежан исти орган.

Разматрајући наводе приговора, да су у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор народних посланика на бирачком месту број 9. у општини Лепосавић, наведени нетачни подаци о бројевима гласова који су добиле изборне листе, Републичка изборна комисија је констатовала да су у наведеном записнику као датум и време завршетка рада бирачког одбора наведени 26. април 2016. године у 08,10 часова; да у законском року није поднет ниједан приговор на поступак спровођења гласања и утврђивања резултата гласања на бирачком месту; да Записник о раду бирачког одбора на бирачком месту број 9. у општини Лепосавић, у делу који се односи на резултате гласања на бирачком месту не садржи ни једну логичко-рачунску грешку и да су истеком рока за подношење приговора резултати гласања на том месту, постали правоснажни и да стога, више не могу да буду побијани ни редовним ни ванредним правним средствима.

У погледу навода да су бирачки одбори на Косову и Метохији били састављени супротно Закону о избору народних посланика и да подносици изборних листа нису имали своје представнике у проширеном саставу бирачких одбора, Републичка изборна комисија је констатовала да на решење о образовању бирачких одбора за спровођење избора на територији Аутномне покрајине Косово и Метохија 02 број 013-290/16 од 13. априла 2016. године, није био поднет ниједан приговор, а да против Упутства за спровођење гласања на изборима за народне посланике Народне скупштине расписаних за 24. април 2016. године, на територији Аутномне покрајине Косово и Метохија ("Службени гласник РС", бр. 25/16) није покренут поступак за оцену законитости. У образложењу ожалбеног решења Републичка

изборна комисија истакла је да је поступала у складу са чланом 34. став 1. тачка 14. Закона о избору народних посланика, као и у складу са чланом 37. истог Закона, којим је прописано да је Републичка изборна комисија дужна да утврди и објави резултате избора, као и да утврди резултате гласања на бирачком месту; да Закон о избору народних посланика не познаје могућност да у резултате избора не буду укључени резултати гласања са неког бирачког места, при том се позивајући и на правно схватање Врховног суда Србије од 29. јануара 2007. године, да Републичка изборна комисија није овлашћена да без приговора, по службеној дужности поништава изборе на поједином бирачком месту; да је исправно поступала и када је у одсуству приговора на основу којег би се расправљало о постојању разлога за поништење гласања на одређеном бирачком месту, на 121. седници Републичке изборне комисије, након извршеног увида у изборни материјал са бирачких места са којих су Записници о раду бирачких одбора садржавали логичко-рачунске грешке, одлучивала да у укупне резултате избора уврсти резултате гласања који су увидом несумњиво утврђени, односно да не унесе резултате само са оних бирачких места код којих увидом није могло да буде утврђено право стање ствари и да на одлуке донете на 121. седници о верификацији и анулирању резултата гласања са бирачких места у чијим записницима су постојале логичко-рачунске грешке, није поднет ниједан приговор. Поводом питања зашто Републичка изборна комисија у случају бирачког места 9. у општини Лепосавић није поступала на исти начин као у случају бирачког места број 15. у општини Сурдулица, истиче се да је Записник о раду бирачког одбора на наведеном бирачком месту у Сурдулици био предмет разматрања на 121. седници Републичке изборне комисије, искључиво зато што је тај записник садржавао логичко-рачунску грешку због које резултати из записника нису могли да буду укључени у укупне резултате избора, а не зато што је постојала сумња у фалсификовање изборних резултата, а да Записник о раду бирачког одбора на бирачком месту број 9. у општини Лепосавић, није био предмет разматрања на 121. седници Републичке изборне комисије јер није садржавао логичко-рачунску грешку.

У складу са изнетим, Републичка изборна комисија је констатовала да су резултати избора за народне посланике Народне скупштине, који су одржани 24. априла и 04. маја 2016. године, наведени у Извештају о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине и објављени у “Службеном гласнику РС”, број 45/16, утврђени у свему у складу са законом, а на основу правноснажно утврђених резултата гласања са свих бирачких места и да наводи подносилаца приговора о наведеној изборној крађи на бирачком месту број 9. у општини Лепосавић не могу да буду основ за оспоравање укупних резултата избора у поступку пред Републичком изборном комисијом, нити основ за поништење целокупних избора за народне посланике Народне скупштине или резултата гласања на бирачким местима на територији Косова и Метохије.

По оцени суда, правилно је поступила Републичка изборна комисија, када је ожалбеним решењем одбила приговоре жалилаца као неосноване, дајући за своју одлуку образложене разлоге које у свему прихвата суд. Наиме, Републичка изборна комисија је, у складу са одредбом члана 34. став 1. тачка 14. и 15. Закона о избору народних посланика (“Службени гласник РС” бр. 35/00...36/11), утврдила и објавила резултате избора, те поступила и сагласно одредби члана 85. истог закона, којима је прописано да Републичка изборна комисија објављује у “Службеном гласнику Републике Србије” податке о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине и то према прецизно наведеним ставкама које су, и по оцени суда, правилно наведене и садржане у Извештају о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине 02 број 013-1430/16 од 05. маја 2016. године. У смислу наведених норми, Републичка изборна комисија је у

законском року утврдила резултате избора и о томе сачинила посебан извештај, те на основу резултата избора са свих бирачких места на којима су спроведени избори, утврдила: број бирача уписаних у бирачки списак; укупан број бирача који су гласали; број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; број употребљених гласачких листића; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова и број мандата које су добиле поједине изборне листе. Полазећи од одредбе члана 78. став 2. Закона о избору народних посланика, којом је прописано да Републичка изборна комисија утврђује резултате избора и о томе сачињава посебни записник, Управни суд налази да је Републичка изборна комисија, правилно сачинила Извештај о укупним резултатима избора за народне посланике Народне скупштине 02 број 013-1430/16 од 05. маја 2016. године, а на основу гласања чланова Републичке изборне комисије, о чему је сачињен Записник о раду Републичке изборне комисије на утврђивању укупних резултата избора за народне посланике Народне скупштине, на седници Републичке изборне комисије која је почела у 20,58 часова дана 08. маја 2016. године, а завршена истог дана у 22,40 часова, када је закључено да се резултати избора одмах саопште јавности и објаве у “Службеном гласнику Републике Србије”. Резултати избора, садржани у извештају, објављени су у “Службеном гласнику Републике Србије” број 45/16 од 06. маја 2016. године.

Суд је ценио све наводе жалбе, који су у суштини поновљени наводи приговора, али налази да исти нису од утицаја на другачију одлуку суда. По оцени суда, Републичка изборна комисија је у образложењу ожалбеног решења, правилно ценила наводе приговора, који се односе на “изборну крађу” односно на евентуалне радње или неправилности учињене у дану када је спровођено гласање на бирачким местима наведеним у приговорима или у дану када је сачињен Записник о раду бирачког одбора и утврђивању резултата гласања на тим местима, а које радње или пропусти тада нису били оспоравани приговорима.

Наиме, поступак заштите изборног права прописан је одредбама чланова 93.-97. Закона о избору народних посланика и исти се покреће поводом приговора бирача, кандидата за посланика и подносиоца изборне листе. Наведеним одредбама Закона о избору народних посланика, није предвиђена могућност да орган за спровођење избора односно Републичка изборна комисија, без приговора бирача, кандидата за посланика или подносиоца изборне листе, по службеној дужности, доноси решење о поништавању избора на неком бирачком месту. Републичка изборна комисија, као и други органи надлежни за спровођење избора, на основу одредбе члана 93. Закона о избору народних посланика, дужни су да у току изборног поступка обавештавају бираче о њиховим изборним правима и начину заштите тих права, али уколико је изборно право повређено, његова заштита може се тражити приговором у року од 24 часа од часа када је донета одлука, односно извршена радња коју подносилац приговора сматра неправилном, односно од часа када је учињен пропуст, сагласно одредби члана 95. став 3. Закона о избору народних посланика.

Остали наводи из жалбе, који се односе на организовање избора на територији Косова и Метохије, нису од значаја за одлучивање у овој изборној ствари, јер нису у вези са извештајем о укупним резултатима за изборе народних посланика Народне скупштине, као и са разлога што је Републичка изборна комисија, сагласно овлашћењима из чл. 34. Закона о избору народних посланика донела Упутство за спровођење гласања на изборима за народне посланике Народне скупштине расписаним за 24. април 2016. године, на територији Аутономне покрајине Косова и Метохији и исто је објављено у “Службени гласник Републике Србије”, бр. 25/16 од 08. марта 2016. године. Наведено упутство, као општи акт Републичке

изборне комисије, не може бити предмет оцене у управном спору.

Суд је ценио и остале наводе жалбе, па је нашао да не могу довести до другачије оцене законитости ожалбеног решења, јер нису од утицаја за другачије одлучивање у овој изборној ствари.

Због свега изложеног, налазећи да ожалбеним решењем није повређен закон на штету жалиоца, Управни суд је, на основу одредбе члана 97. став 4. Закона о избору народних посланика и сходном применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 11.05.2016. године у 12,00 часова, 10 Уж.446/16

Записничар
Даница Лекић,с.р.

Председник већа-судија
др Јадранка Ињац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЈЗ/ОИ